

İKİV BİLGİ NOTU

AB DİJİTALLEŞME GÖSTERGE PANELİ

Bared Çil, İKV Uzman Yardımcısı

AB İstatistik Ofisi *Eurostat*, 5 Aralık 2024 tarihinde dijital dönüşümle ilgili temel göstergeleri izlemek ve analiz etmek için dinamik, kullanımı kolay bir arayüz sunan dijitalleşme gösterge panelini yayımladı¹. Bu gösterge paneli, işletmeler, dijital beceriler, kamu hizmetleri ve altyapılar olmak üzere dört temel alan üzerinde veriler sunmakta. Gösterge panelinde AB genelinin yanı sıra Üye Devletlerin verilerine ayrı bir şekilde ulaşmak da mümkün.

Yayımlanan veriler arasında dikkat çekenlerden bazıları bulut bilişim servislerini kullanan işletmelerin oranı, yapay zekâ kullanan işletmelerin oranı, internet bankacılığı kullanan AB vatandaşlarının oranı, geniş bant internete erişebilen hane halkı sayısı oranıdır. Bulut bilişim hizmetleri satın alan işletmelerin oranına baktığımızda, 2014'te %17,8 olan oran 2023'te %45,2'ye yükselmiştir. Yapay zekâ teknolojilerini kullanan işletmelerin oranı 2021'de %7,6'dan 2023'te %8'e yükselmiştir. Bu alandaki yükselişin az olması, işletmelerin gelecek yıllarda dijitalleşen dünyada geri kalma riskini ortaya koymaktadır. E-ticaret yapan işletmelerin oranına bakıldığında ise 2011'de %12,8'ken 2023'te bu oran %19,7'ye yükselmiştir.

16-74 yaş aralığındaki AB vatandaşlarının internet üzerinden alışveriş yapma oranı pandeminin başladığı 2020 yılında %53,8 olarak gözlemlenirken bu oran 2021'de %56,9'a çıkıp 2022'de %56'ya inip 2023'te ise %58,1'e yükselmiştir. İnternet bankacılığını kullanan AB vatandaşlarının oranı 2007'de %24,4 olarak kayıtlara geçmişken bu oran 2023'te %63,9'a yükselmiştir. Sosyal ağ kullanan vatandaşların oranı 2011'de %36,1'den 2023'te %59,3'e yükselmiştir. Sağlık geçmişine internet üzerinden erişen vatandaşların oranı 2020 yılında %10,3, 2022 yılında ise %24,4 olarak kaydedilmiştir.

Geniş bant internet erişimine sahip olan hane halkı oranına bakıldığında ise 2013 yılında %95,7 olan oran on yılın ardından 2023 yılında %97,7'ye yükselmiştir. Son yıllarda sıkça duyulan ve Türkiye'de de bulunan gigabit internetin AB'deki hızlı yükselişini de 2019'da %39,9 olup 2023'te %75,6'ya çıkmasından gözlemlenebilir. 5G bağlantısına erişen hane halkı oranı ise 2020'de %13,9 olarak kaydedilmişken, 2023'te bu oran büyük bir artış göstererek %89,3'e çıkmıştır. İnternet fiyatlarındaki değişim de yayımlanan veriler arasında yer almakta. En pahalı teklifler baz alınarak Teklif türüne göre aylık sabit geniş bant internet fiyatlarına bakıldığında avro cinsinden satın alma gücü paritelerine (SAP)

¹ Eurostat, "New dashboard tracks EU's digital transformation", 5.12.2024, <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/wdn-20241205-1>, Erişim Tarihi: 11.12.2024

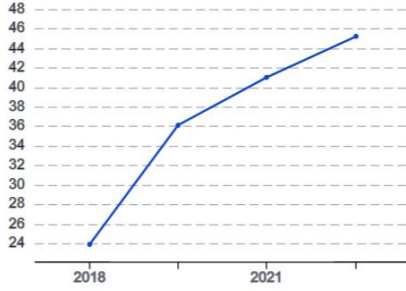

göre 2019'da 29,2 SAP/€ olarak kaydedilmişken 2022'de 21,3 SAP/€'ya doğru bir düşüş gözlemlenmiştir.

Bulut bilişim hizmetleri satın alan işletmeler

İşletmelerin % oranları

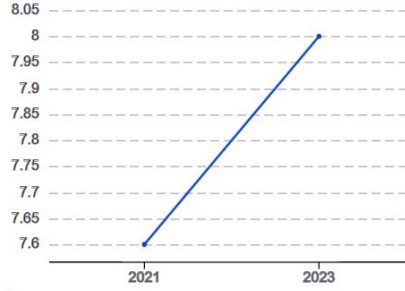
AB Geneli
45.2%
2023

Yapay zekâ teknolojilerini kullanan işletmeler

İşletmelerin % oranları

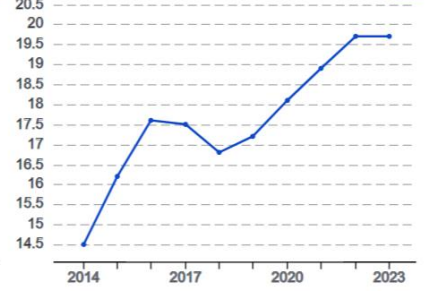
AB Geneli
8.0%
2023

E-ticaret satışı yapan işletmeler

İşletmelerin % oranı

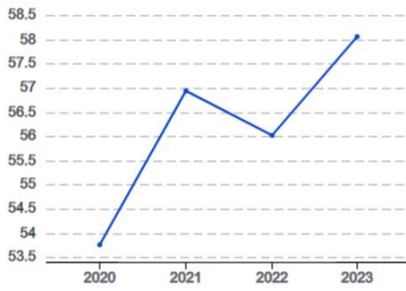
AB Geneli
19.7%
2023

İnternette alışveriş yapan AB vatandaşları

16-74 yaş aralığındaki vatandaşların % oranı

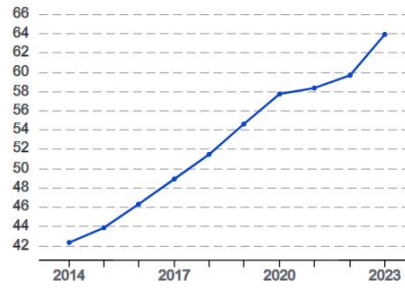
AB Geneli
58.1%
2023

İnternet bankacılığı kullanan AB vatandaşları

16-74 yaş aralığındaki vatandaşların % oranı

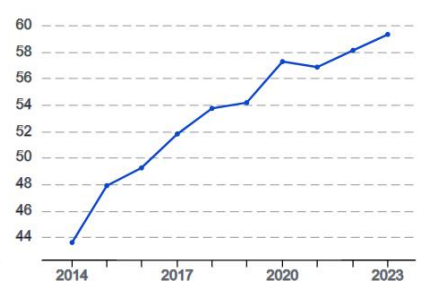
AB Geneli
63.9%
2023

Sosyal Ağ kullanan AB vatandaşları

16-74 yaş aralığındaki vatandaşların % oranı

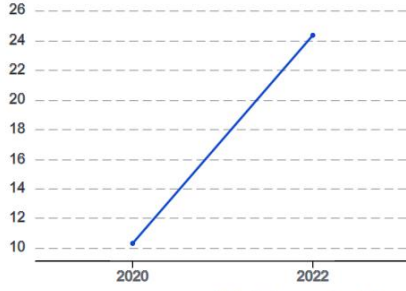
AB Geneli
59.3%
2023

Kişisel sağlık kayıtlarına çevrim içi erişen AB vatandaşları

16-74 yaş aralığındaki vatandaşların % oranı

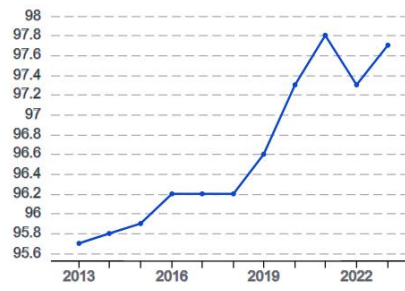
AB Geneli
24.4%
2022

Sabit geniş bant internet ağlarının kapsamı

Hane halkı % oranı

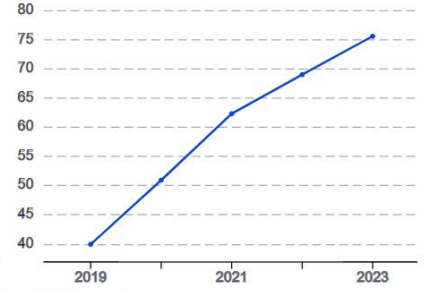
AB Geneli
97.7%
2023

Gigabit internet ağlarının kapsamı

Hane halkı % oranı

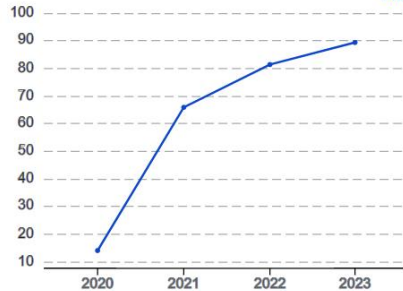
AB Geneli
75.6%
2023

5G internet ağlarının kapsamı

Hane halkı % oranı

AB Geneli
89.3%
2023

Aylık sabit geniş bant internet fiyatları

Avro cinsinden satın alma gücü pariteleri

AB Geneli
21.3 PPP/€
2022

